

OKRESNÁ PROKURATÚRA NOVÉ ZÁMKY
Radničná 3, 940 02 Nové Zámky

Mesto Šaľa
Mestské zastupiteľstvo mesta Šaľa
prostredníctvom primátora mesta
Ul. Námestie Sv. Trojice 7
927 15 Šaľa

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo
Pd 138/25/4404- 2

Vybavuje/linka
Mgr. Sylvia Kovačicová

Nové Zámky
26.08.2025

Vec

Všeobecne záväzné nariadenie mesta Šaľa číslo 6/2024 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území mesta Šaľa - **protest prokurátora podľa § 23 odsek 1 zákona číslo 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov v spojení s § 21 odsek 1 písmeno a) bod 5., odsek 3 písmeno f) bod 3., § 27 odsek 1 zákona číslo 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov**

Podľa § 23 odsek 1 zákona číslo 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o prokuratúre“) v spojení s § 21 odsek 1 písmeno a) bod 5., odsek 3 písmeno f) bod 3., § 27 odsek 1 Zákona o prokuratúre podávam Mestskému zastupiteľstvu mesta Šaľa

„protest prokurátora“

proti ustanoveniam § 9 odsek 1, § 11 odsek 1, § 14 odsek 1, odsek 2, § 18 odsek 2, § 20 odsek 2 Všeobecne záväzného nariadenia mesta Šaľa číslo 6/2024 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území mesta Šaľa, ktorými bol porušený zákon, a to ustanovenie § 6 odsek 1 zákona číslo 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o obecnom zriadení“), ustanovenia § 34a odsek 1, § 36, § 41a odsek 1, odsek 2, § 43, § 51 a § 59

zákona číslo 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o miestnych daniach,

a podľa § 23 odsek 2 písmeno f) Zákona o prokuratúre s poukazom na § 27 odsek 3 Zákona o prokuratúre

navrhujem,

aby týmto protestom prokurátora napádané Všeobecne záväzné nariadenie mesta Šaľa číslo 6/2024 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území mesta Šaľa bolo v lehote najneskôr do 90 dní od doručenia protestu prokurátora v napádaných ustanoveniach **zmenené** tak, aby bolo dané do súladu so zákonom.

Podľa § 21 odsek 1 písmeno a) bod 5. Zákona o prokuratúre prokurátor vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy preskúmvaním zákonnosti správnych aktov orgánov verejnej správy, a to všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných orgánmi verejnej správy.

Podľa § 21 odsek 3 písmeno f) bod 3. Zákona o prokuratúre na účely tohto zákona sa všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným orgánom verejnej správy rozumie všeobecne záväzné nariadenie orgánu územnej samosprávy.

Podľa § 22 odsek 1 písmeno a) Zákona o prokuratúre právnymi prostriedkami, ktorými prokurátor vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy, je protest prokurátora.

Podľa § 27 odsek 1 Zákona o prokuratúre protest proti všeobecne záväznému právnemu predpisu podáva prokurátor orgánu verejnej správy, ktorý všeobecne záväzný právny predpis vydal.

Podľa § 27 odsek 3 Zákona o prokuratúre, ak bol protest prokurátora podaný proti všeobecne záväznému právnemu predpisu uvedenému v § 21 ods. 3 písm. f) tret'om bode a orgán verejnej správy zistí, že protest je dôvodný, je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr do 90 dní od doručenia protestu prokurátora, všeobecne záväzný právny predpis zrušiť alebo ho podľa povahy veci nahradiť všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý bude v súlade so zákonom, prípadne aj s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi. O vyhovení protestu a zrušení alebo zmene všeobecne záväzného právneho predpisu alebo o nevyhovení protestu upovedomí orgán verejnej správy prokurátora v lehote podľa prvej vety.

Podľa § 27 odsek 5 Zákona o prokuratúre, ak orgán verejnej správy nevyhoví protestu prokurátora proti všeobecne záväznému právnemu predpisu uvedenému v § 21 odsek 3

písmeno f) treťom bode, je prokurátor oprávnený podať žalobu na správny súd podľa osobitného predpisu.

Podľa § 45 odsek 4 Správneho súdneho poriadku prokurátor je oprávnený podať žalobu proti všeobecne záväznému nariadeniu, proti ktorému podal protest, ktorému nebolo vyhovené.

Podľa § 359 odsek 1 Správneho súdneho poriadku žalobcom je prokurátor, ktorého protestu proti všeobecne záväznému nariadeniu obce, mesta, mestskej časti alebo samosprávneho kraja nebolo vyhovené. Pod nevyhovením protestu prokurátora sa rozumie nezrušenie všeobecne záväzného nariadenia alebo jeho napadnutej časti, nevykonanie zmeny všeobecne záväzného nariadenia alebo jeho napadnutej časti v lehote podľa osobitného predpisu.

Odôvodnenie:

V rámci výkonu pôsobnosti prokuratúry na netrestnom úseku jej činnosti, v oblasti dozoru nad dodržiavaním zákonov a všeobecne záväzných predpisov orgánmi verejnej správy pri výkone verejnej správy, bola pri prokurátorskej previerke, vykonanej v zmysle § 30 a nasl. Zákona o prokuratúre v meste Šaľa Okresnou prokuratúrou Nové Zámky pod sp. zn. Pd 105/25/4404, preskúmaná zákonnosť Všeobecne záväzného nariadenia mesta Šaľa číslo 6/2024 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území mesta Šaľa (ďalej len „VZN o miestnych daniach“).

Preskúmaním VZN o miestnych daniach bolo zistené, že obsahom svojej úpravy, a to v ustanoveniach § 9 odsek 1, § 11 odsek 1, § 14 odsek 1, odsek 2, § 18 odsek 2, § 20 odsek 2 porušuje zákon, a to ustanovenia § 6 odsek 1 Zákona o obecnom zriadení, ustanovenia § 34a odsek 1, § 36, § 41a odsek 1, odsek 2, § 43, § 51 a § 59 Zákona o miestnych daniach, ktoré zistenie dokumentujú nasledovné skutočnosti:

V § 9 odsek 1 VZN o miestnych daniach (Oznamovacia povinnosť) nariadenie ustanovuje, že *„Daňovník je povinný oznámiť svoj zámer osobitného užívania verejného priestranstva správcovi dane najneskôr v deň vzniku daňovej povinnosti“*.

V prípade citovanej úpravy nariadenia, vzťahujúcej sa na mestom zavedenú daň za užívanie verejného priestranstva, ide o úpravu prekračujúcu rámec zákonného splnomocnenia obce/mesta na stanovenie náležitostí uvedeného druhu miestnej dane vymedzený ustanovením § 30 Zákona o miestnych daniach a súčasne o prebratie textu ustanovenia § 34a Zákona o miestnych daniach do obsahu nariadenia v neprípustnej podobe jeho vlastnej úpravy.

Podľa § 34a odsek 1 Zákona o miestnych daniach daňovník je povinný oznámiť svoj zámer osobitného užívania verejného priestranstva správcovi dane najneskôr v deň vzniku daňovej povinnosti.

Podľa § 36 Zákona o miestnych daniach obec ustanoví všeobecne záväzným nariadením najmä miesta, ktoré sú verejnými priestranstvami, osobitné spôsoby ich užívania, sadzbu dane, prípadne rôzne sadzby dane podľa určených kritérií alebo počas podujatí konaných na území obce, náležitosti oznamovacej povinnosti, prípadné oslobodenia od tejto dane alebo zníženia dane.

Citovaným ustanovením § 36 Zákona o miestnych daniach sú obce/mestá splnomocnené ustanovenie konkrétnych náležitostí dane za užívanie verejného priestranstva, ktorý rozsah splnomocnenia určenie oznamovacej povinnosti nezahŕňa. Túto stanovuje Zákon o miestnych poplatkoch v ustanovení § 34a odsek 1, ktorého úprava je všeobecne záväzná a obce/mestá sú povinné ju rešpektovať. Jej prevzatie do textu nariadenia popri uvedenom odporuje zásade tvorby všeobecne záväzných nariadení, že právne skutočnosti ustanovené zákonom sú záväzné. Ak je určitá oblasť spoločenských vzťahov upravená zákonom nie je na mieste jej preberanie do všeobecne záväzného nariadenia v podobe jeho vlastnej úpravy ako originálneho právneho predpisu, pretože dochádza ku situácii, keď orgán obce/mesta pri prijímaní všeobecne záväzného nariadenia hlasuje o texte zákona, t. j. o prijatí alebo neprijatí aj pre obce/mestá záväznej právnej normy schválenej Národnou radou Slovenskej republiky.

Uvedená zásada sa osobitne vzťahuje na tie časti nariadenia, v ktorých sa ukladajú povinnosti uložené zákonom, pretože ich prebratím do nariadenia sa vytvára ďalšia možnosť postihu ich adresáta v prípade porušenia povinností, a to nielen za porušenie zákona, ale i všeobecne záväzného nariadenia.

V § 11 odsek 1 VZN o miestnych daniach (Náležitosti a lehota oznamovacej povinnosti pri dani z ubytovania) nariadenie ustanovuje, že *"Platiteľ dane z ubytovania (ďalej aj ako „platiteľ dane“) je povinný oznámiť mestu svoj zámer poskytovať odplatné prechodné ubytovanie (ďalej aj ako „ ubytovanie“) v lehote do 30 dní od začatia poskytovania ubytovania. Obdobne platí o zániku prípadne zmenách v poskytovaní ubytovania".*

V prípade citovanej úpravy nariadenia, vzťahujúcej sa na mestom zavedenú daň z ubytovania, ide o úpravu obdobne prekračujúcu rámec zákonného splnomocnenia obce/mesta na stanovenie náležitostí daného druhu miestnej dane.

Podľa § 43 Zákona o miestnych daniach obec ustanoví všeobecne záväzným nariadením najmä náležitosti oznamovacej povinnosti podľa § 41a, sadzbu dane, prípadne rôzne sadzby dane podľa § 40 ods. 2, paušálnu daň podľa § 41d, spôsob a lehoty platenia dane, oslobodenia od dane alebo zníženia dane.

Zákon o miestnych daniach v citovanom ustanovení § 43 splnomocňuje obec/mesto, vo vzťahu k ním určenej oznamovacej povinnosti platiteľa dane z ubytovania, všeobecne záväzným nariadením ustanoviť výlučne jej náležitosti, ktoré splnomocnenie úprava § 11 odsek 1 VZN o miestnych daniach, určujúca povinnosť platiteľa dane oznámiť zámer poskytovať odplatné prechodné ubytovanie, prekračuje. Ide pritom o novú, resp. ďalšiu oznamovaciu povinnosť platiteľa dane z ubytovania, v podobe povinnosti oznámiť mestu svoj zámer poskytovať odplatné prechodné ubytovanie, na ustanovenie ktorej obce/mestá nie sú splnomocnené, a táto nemá oporu v zákone.

Časové vymedzenie oznamovacej povinnosti platiteľa dane z ubytovania je určené v § 41a odsek 1 Zákona o miestnych daniach, podľa ktorého je platiteľ dane povinný obci/mestu oznámiť najneskôr v deň začatia poskytovania odplatného prechodného ubytovania ubytovaciu kapacitu zariadenia.

Podľa § 41a odsek 1 Zákona o miestnych daniach platiteľ dane je povinný obci oznámiť najneskôr v deň začatia poskytovania odplatného prechodného ubytovania ubytovaciu kapacitu zariadenia a ukončenie poskytovania odplatného prechodného ubytovania je platiteľ dane povinný obci oznámiť najneskôr do 30 dní odo dňa ukončenia poskytovania odplatného prechodného ubytovania. Platiteľ dane je povinný obci oznámiť všetky zmeny skutočností rozhodujúcich pre určenie dane do 30 dní odo dňa, keď tieto skutočnosti nastali.

Zákon o miestnych daniach povinnosť daňovníka oznamovať svoj „zámer“ v súvislosti s miestnymi daňami výslovne ustanovuje iba pri dani za užívanie verejného priestranstva v ustanovení § 34a odsek 1 Zákona o miestnych daniach a pri dani za vjazd a zotrvanie motorového vozidla v historickej časti mesta v ustanovení § 64a odsek 1 Zákona o miestnych daniach.

V § 14 odsek 1 VZN o miestnych daniach (Rozsah a spôsob vedenia preukaznej evidencie na účely dane, náležitosti potvrdenia o zaplatení dane) nariadenie stanovuje, že *„Platiteľ dane je pre účely tejto dane povinný viesť pravdivú a preukázanú evidenciu všetkých ubytovaných osôb v písomnej alebo elektronickej forme, v ktorej uvedie základné údaje o daňovníkovi, najmä meno, priezvisko, adresu trvalého pobytu, deň príchodu, deň odchodu, dôvod oslobodenia od dane alebo zníženia dane. Platiteľ dane je povinný knihu ubytovaných osôb predložiť poverenému zamestnancovi mesta ku kontrole, pokiaľ ho na to správca dane vyzve“*.

Citovaná úprava § 14 VZN o miestnych daniach, vzťahujúca sa na daň z ubytovania, rovnako prekračuje splnomocnenie dané obciam/mestám už uvedeným ustanovením § 43 Zákona o miestnych daniach, a je vo svojej podobe neprípustnou modifikáciou znenia ustanovenia § 41a odsek 2 Zákona o miestnych daniach, odporujúcou už vyššie uvedenej zásade tvorby všeobecne záväzných nariadení.

Podľa § 41a odsek 2 Zákona o miestnych daniach platiteľ dane je povinný na účely tejto dane viesť podrobnú evidenciu fyzických osôb, ktorým bolo odplatné prechodné ubytovanie poskytované. Evidenciu fyzických osôb vedie v listinnej podobe alebo elektronickej podobe formou evidenčnej knihy, ktorá obsahuje meno a priezvisko fyzickej osoby, adresu trvalého pobytu, dátum narodenia, číslo a druh preukazu totožnosti, ktorým môže byť občiansky preukaz, cestovný pas alebo iný doklad preukazujúci totožnosť daňovníka, dĺžku pobytu (počet prenocovaní) a ďalšie záznamy potrebné pre správne určenie dane. Evidenčnú knihu je povinný viesť prehľadne a zápisy usporadúvať postupne z časového hľadiska podľa vzniku daňovej povinnosti.

Povinnosť platiteľa dane z ubytovania viesť podrobnú evidenciu fyzických osôb, ktorým bolo odplatné prechodné ubytovanie poskytované, a jej obsahové náležitosti, je určená v § 41a odsek 2 Zákona o miestnych daniach, ktorá úprava je pre obce/mestá záväzná.

Samotnú povinnosť platiteľa dane predložiť knihu ubytovaných osôb poverenému zamestnancovi mesta ku kontrole Zákon o miestnych daniach neurčuje, ani nespĺnomocňuje obce/mestá ukladať povinnosti daňovníkom, v danom prípade platiteľom dane, v oblasti miestnych daní, ktoré konštatovanie sa vzťahuje i na ustanovenie § 14 odsek 2 VZN o miestnych daniach (Rozsah a spôsob vedenia preukaznej evidencie na účely dane, náležitosti potvrdenia o zaplatení dane), v ktorom sa ustanovuje, že *„Platiteľ dane je povinný vydať daňovníkovi potvrdenie o zaplatení dane, v ktorom vyznačí počet prenocovaní, sadzbu a výšku zaplatenej dane. Údaj o zaplatení dane musí byť súčasťou dokladu o zaplatení dane z ERP“*.

Ukladať povinnosti pri uplatnení normotvornej právomoci obcí/miest možno len na základe zákona a v jeho medziach, preto vo všeobecne záväznom nariadení obce/mestá nemôžu ukladať povinnosti nad rámec zákona. Ich normotvorná právomoc je odvodená a limitovaná zákonom, preto nemôžu vytvárať nové povinnosti, ktoré zákon neustanovuje, ale iba konkretizovať zákonom daný rámec.

Zákon o miestnych daniach stanovuje aké miestne dane a poplatky môžu obce/mestá zaviesť, tiež v akom rozsahu môžu regulovať ich výšku a podmienky. Povinnosti daňovníkov, platiteľov dane môžu byť len také, ktoré sú explicitne upravené zákonom, preto uloženie nových, ktoré zákon neustanovuje je prekročením právomoci priznanej obciam/mestám ustanovením § 6 odsek 1 Zákona o obecnom zriadení a v danom prípade vyššie uvedenej úpravy VZN o miestnych daniach (§ 11, § 14) príslušných splnomocňujúcich ustanovení Zákona o miestnych daniach.

Uvedené sa vzťahuje i na úpravu ustanovenia § 18 odsek 2 VZN o miestnych daniach (Rozsah a spôsob vedenia preukázateľnej evidencie na účely dane), ktorá ustanovuje, že *„Daňovník je povinný na výzvu správcu dane predložiť inventárny zoznam evidencie predajných automatov prevádzkovaných v meste Šaľa“*.

Citovaná úprava § 18 VZN o miestnych daniach, vzťahujúca sa na daň za predajné automaty, súčasne prekračuje splnomocnenie dané ustanovením § 51 Zákona o miestnych daniach, keď ňou mesto Šaľa do obsahu VZN o miestnych daniach v rozpore s uvedeným zákonným ustanovením, bez zákonného splnomocnenia na takúto úpravu, stanovilo pre daňovníka k dani za predajné automaty povinnosť predložiť inventárny zoznam evidencie predajných automatov správcovi dane na výzvu.

Podľa § 51 Zákona o miestnych daniach obec ustanoví všeobecne záväzným nariadením najmä sadzbu dane, prípadne rôzne sadzby dane podľa určených kritérií, rozsah a spôsob vedenia preukázateľnej evidencie na účely dane, spôsob identifikácie predajných automatov, prípadné oslobodenia od tejto dane alebo zníženia dane.

Obdobne mesto postupovalo aj pri dani za nevýherné hracie prístroje v ustanovení § 20 odsek 2 VZN o miestnych daniach (Rozsah a spôsob vedenia preukázateľnej evidencie na účely dane), podľa ktorého *„Daňovník je povinný na výzvu správcu dane predložiť inventárny zoznam evidencie nevýherných hracích prístrojov prevádzkovaných v meste Šaľa“*, keď ustanovenie § 59 Zákona o miestnych daniach splnomocňuje obce/mestá v prípade dane za nevýherné hracie automaty len na stanovenie sadzby dane, prípadne rôznych sadzieb dane podľa určených kritérií, rozsah a spôsob vedenia preukázateľnej evidencie na účely dane, spôsob identifikácie nevýherných hracích prístrojov, prípadné oslobodenia od dane alebo zníženia dane.

Podľa § 59 Zákona o miestnych daniach obec ustanoví všeobecne záväzným nariadením najmä sadzbu dane, prípadne rôzne sadzby dane podľa určených kritérií, rozsah a spôsob vedenia preukázateľnej evidencie na účely dane, spôsob identifikácie nevýherných hracích prístrojov, prípadné oslobodenia od dane alebo zníženia dane.

Podľa § 4 odsek 3 písmeno c) Zákona o obecnom zriadení obec pri výkone samosprávy najmä rozhoduje vo veciach miestnych daní a miestnych poplatkov a vykonáva ich správu.

Podľa § 4 odsek 5 písmeno a) bod 6. Zákona o obecnom zriadení obec vo veciach územnej samosprávy ustanoví nariadením ďalšie podrobnosti, ak tak ustanovuje osobitný zákon.

Podľa § 6 odsek 1 Zákona o obecnom zriadení obec môže vo veciach územnej samosprávy vydávať nariadenia; nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

Orgány územnej samosprávy majú normotvornú právomoc priznanú v čl. 68 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ustanovenia ktorého vo veciach územnej samosprávy a na zabezpečenie úloh vyplývajúcich pre samosprávu zo zákona môže obec/mesto prijať všeobecne záväzné nariadenia, ktoré nesmú odporovať ústave ani zákonom. Pri ich prijímaní však musí uplatňovať zásadu, že svoju normotvornú právomoc nemôže uplatňovať neobmedzene, osobitne v prípade, keď pre určitú oblasť je v zákone splnomocňujúce ustanovenie na vydanie všeobecne záväzného nariadenia. V takomto prípade je obec/mesto povinné postupovať v jeho rámci. Výkon správy miestnych daní a miestnych poplatkov patrí do oblasti samosprávnej pôsobnosti obce, v ktorej je jej zákonom (§ 6 odsek 1 Zákona o obecnom zriadení) priznaná normotvorná právomoc, spočívajúca v ustanovení podrobností (§ 4 odsek 5 písmeno a) bod 6 Zákona o obecnom zriadení), ktoré ustanovuje osobitný zákon, konkrétne zákon číslo 582/2024 Z. z..

Preto v danom prípade uplatnenej normotvornej právomoci bolo mesto povinné pri prijímaní VZN o miestnych daniach dôsledne rešpektovať jej zákonný rámec určený ustanoveniami označeného právneho predpisu.

Tejto požiadavke protestom napádaná úprava VZN o miestnych daniach, ktorá prekračuje rámec zákonného splnomocnenia obce na stanovenie konkrétnych náležitostí miestnej dani za užívanie verejného priestranstva, nezodpovedá.

Z týchto dôvodov, keď VZN o miestnych daniach obsahom svojej úpravy v jednotlivých jeho ustanoveniach, označených vo výroku tohto protestu prokurátora, porušuje zákon, je potrebné, aby tieto boli zmenené, t. j. obsah VZN o miestnych daniach bol v protestom prokurátora dotknutých častiach uvedený do súladu so zákonom.

Mgr. Sylvia Kovačicová
prokurátorka